

La igualtat també es contracta, es subvenciona i es convenia

Publicat per [Interacció](#) [1] el 31/03/2023 - 10:45 | Última modificació: 19/08/2026 - 08:17

La *Guía para la inclusión de cláusulas para la igualdad de género en los contratos, las subvenciones y los convenios públicos*, publicada per l'Institut de las Mujeres el 2022 i elaborada per Santiago Lesmes Zabalegui, parteix d'una idea amb conseqüències importants per a la gestió pública: **la despesa pública no és neutral respecte de la desigualtat**. Contractar un servei o concedir una subvenció resol una necessitat concreta, alhora que determina ocupació, condicions laborals, formes d'organització i persones beneficiàries. Per això, la guia proposa utilitzar aquests instruments econòmics també com a instruments de política d'igualtat.

El document apareix en un context normatiu especialment favorable. La Llei orgànica 3/2007 ja havia establert la incorporació de la igualtat en l'actuació dels poders públics, i la Llei 9/2017 de contractes del sector públic reforça la introducció de criteris socials i ambientals en la contractació. La guia interpreta aquest canvi com un desplaçament de la mateixa concepció de la compra pública: l'Administració no ha de valorar únicament què adquireix i a quin preu, sinó també **quines conseqüències socials produeix la manera d'adquirir-ho**.

Aquesta perspectiva es fonamenta en dos principis. El primer és l'**acció positiva**, que permet adoptar mesures específiques i temporals davant situacions constatades de desigualtat. El segon, més determinant per al plantejament del document, és la **transversalitat de gènere**. La igualtat no hauria d'aparèixer només en contractes o subvencions específicament destinats a dones, sinó incorporar-se al conjunt de l'activitat administrativa. Això significa examinar també un contracte d'obres, un subministrament informàtic o una producció audiovisual preguntant-se pels seus possibles efectes diferenciats sobre dones i homes.

La igualtat deixa de ser només l'objecte d'algunes polítiques públiques per convertir-se també en un criteri sobre com s'executa la despesa pública.

La principal aportació de la guia és convertir aquest principi general en una **arquitectura operativa**. En la contractació pública recorre successivament la preparació dels plecs, l'admissió de les empreses, la licitació, els criteris d'adjudicació, les condicions especials d'execució i, finalment, la verificació. En les subvencions aplica una lògica semblant a les prohibicions i requisits per concórrer, els criteris de valoració, les obligacions de les entitats beneficiàries i els mecanismes de comprovació. Els convenis reben un tractament específic per aclarir-ne la naturalesa jurídica i distingir-los dels contractes.

Això permet passar de declaracions genèriques sobre igualtat a mesures concretes. La guia considera objectius possibles incrementar la contractació de dones, afavorir-ne la presència en sectors masculinitzats i en llocs de responsabilitat, reduir desigualtats salarials, establir mesures de conciliació, prevenir l'assetjament sexual i per raó de sexe, incorporar personal format en igualtat, utilitzar llenguatge i imatges no sexistes o obtenir dades desagregades per sexe. La síntesi visual de la pàgina 11 resulta especialment efectiva perquè mostra aquesta diversitat i deixa clar que **una clàusula de gènere no és una única fórmula administrativa**, sinó un instrument

que s'ha d'adaptar a l'objecte i als efectes de cada actuació.

Un dels punts més útils és precisament aquesta insistència en la vinculació entre la clàusula i la prestació. El document adverteix que la incorporació de criteris socials és transversal, mentre que això no significa introduir mecànicament la mateixa exigència de gènere en qualsevol expedient. Cal analitzar prèviament les característiques del contracte o de la subvenció, determinar quines desigualtats poden estar-hi relacionades i seleccionar després la clàusula adequada. La perspectiva de gènere es presenta, per tant, com una qüestió de **disseny de la política pública**, no com un afegit final als plecs.

La guia dedica també una atenció significativa a una qüestió que sovint determina l'eficàcia real d'aquestes polítiques: **la verificació**. Incorporar una obligació en un plec o en unes bases reguladores té un valor limitat si no s'estableix com s'acreditarà, qui en comprovarà el compliment i quines conseqüències tindrà l'incompliment. Per això, els annexos ofereixen compendis de clàusules vinculades als seus verificadors, tant per a contractes com per a subvencions.

El document tendeix a confiar considerablement en la capacitat transformadora de les clàusules. El repte que deixa obert és més complex: saber fins a quin punt aquestes disposicions modifiquen efectivament les pràctiques de les organitzacions contractistes i beneficiàries. Entre incloure una clàusula, verificar-ne formalment el compliment i produir una reducció mesurable de les desigualtats hi ha tres nivells diferents de política pública. Precisament per això, el pas de la **clàusula a l'avaluació dels resultats** és probablement la continuació necessària del model que proposa la guia.

Referència

Lesmes Zabalegui, S. (2022). *Guía para la inclusión de cláusulas para la igualdad de género en los contratos, las subvenciones y los convenios públicos*. Instituto de las Mujeres.

[Consultar el document complet](#) [2]

Categories: Manual, guia

Categories: Informes i documents

Etiquetes: polítiques culturals

Etiquetes: governança cultural

Etiquetes: desigualtats culturals

Etiquetes: gestió cultural

Etiquetes: finançament de la cultura

- [3]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/news/2023/igualtat-contracta-subvenciona>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] <https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/e250032.pdf>

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/8400>